Romerska Germanska konflikter

Text Wikipedia bildspel Anders Dernback 2024 04 21

Enligt traditionen grundades Rom av tvillingarna Romulus och Remus år 753 f.Kr. Fram till år 509 f.Kr var romarriket ett kungadöme och därefter en republik som mellan 44 och 27 f.Kr gradvis omvandlades till ett kejsardöme. Det romerska kejsardömet delades år 395 e.Kr i Västrom och Östrom. Den siste västromerske kejsaren Romulus Augustulus avsattes år 476 e.Kr medan den östra rikshalvan, det östromerska riket, senare känt som det Bysantinska riket, levde kvar ända fram till år 1453 e.Kr, då de turkiska osmanerna erövrade Konstantinopel.

Romerska riket, romarriket, romerska civilisationen eller antikens Rom var en kulturell och politisk enhet som utgick från staden Rom och så småningom kom att dominera hela medelhavsområdet och stora delar av Europa. Antiken är namnet på perioden c:a 800 f.kr - 500 e.Kr. inom den grekiska och romerska historien. Den romerska kulturen anses vara en av dem som spelat störst roll i världshistorien.

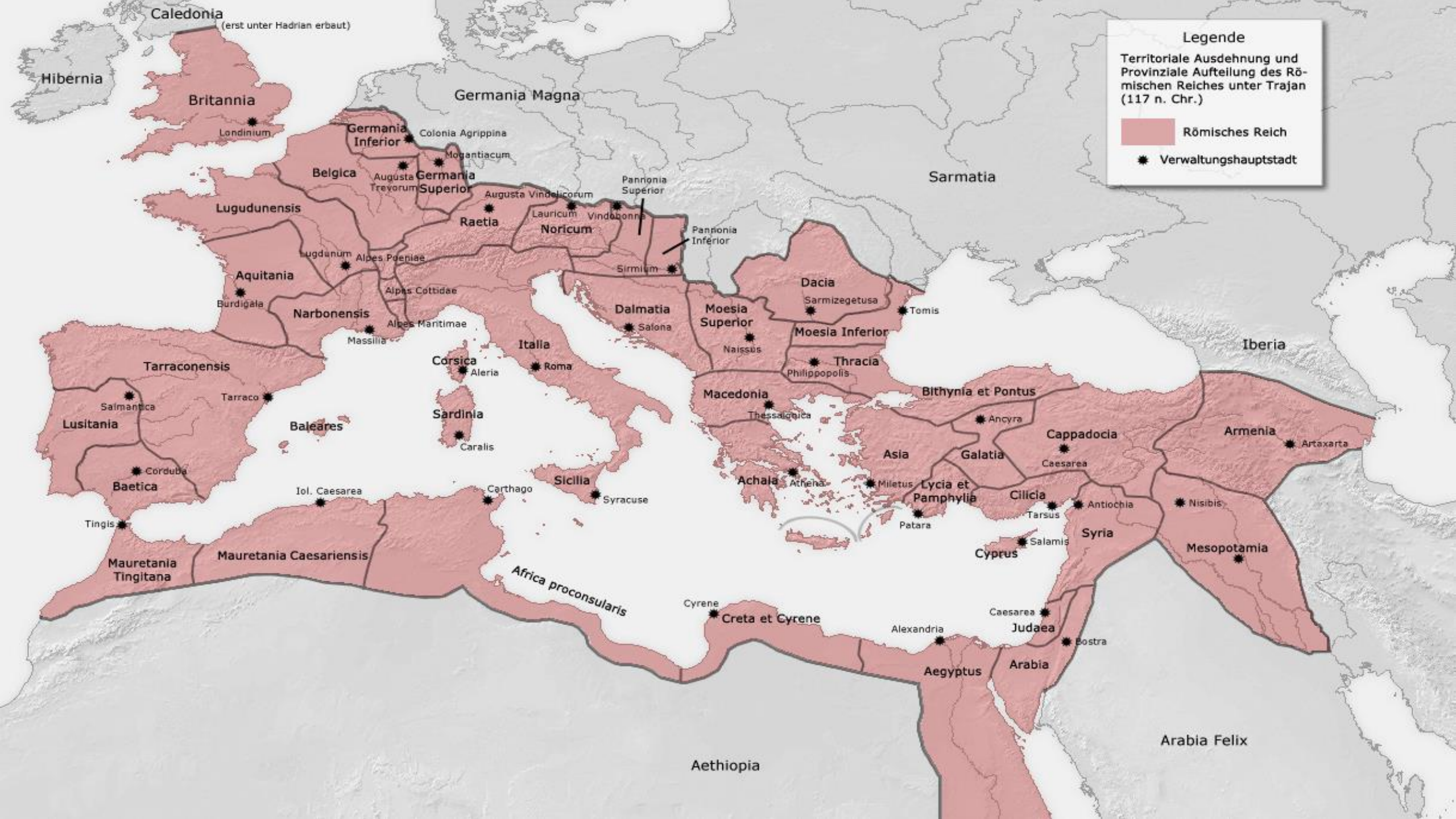
Legende
Territoriale Ausdehnung und Provinziale Aufteilung des Römischen Reiches unter Trajan (117 n. Chr.)
Römisches Reich
Verwaltungshauptstadt
Caledonia
(erst unter Hadrian erbaut)
Hibernia
Britannia
Londinium
Germania Magna
Germania Inferior
Colonia Agrippina
Mogantiacum
Belgica
Augusta Trevorum
Germania Superior
Sarmatia
Pannonia Superior
Augusta Vindelicorum
Lauricum
Vindobona
Raetia
Noricum
Pannonia Inferior
Lugdunensis
Lugdunum
Alpes Poeniae
Sirmium
Aquitania
Burdigala
Alpes Cottiae
Dacia
Sarmizegetusa
Tomis
Narbonensis
Massilia
Alpes Maritimae
Dalmatia
Salona
Moesia Superior
Moesia Inferior
Naissus
Iberia
Italia
Roma
Corsica
Aleria
Thracia
Philippopolis
Tarraconensis
Tarraco
Macedonia
Thessalonica
Bithynia et Pontus
Salmantica
Lusitania
Baleares
Sardinia
Caralis
Ancyra
Cappadocia
Caesarea
Armenia
Artaxarta
Asia
Galatia
Corduba
Baetica
Sicilia
Syracuse
Achaia
Athena
Miletus
Lycia et Pamphylia
Cilicia
Antiochia
Nisibis
Iol. Caesarea
Carthago
Tingis
Tarsus
Patara
Syria
Salamis
Cyprus
Mesopotamia
Mauretania Tingitana
Mauretania Caesariensis
Africa proconsularis
Cyrene
Creta et Cyrene
Caesarea
Judaea
Alexandria
Bostra
Aegyptus
Arabia
Arabia Felix
Aethiopia

Under sin första tid var Rom en kungastyrd stadsstat som vi idag inte vet så mycket om men som enligt den gängse romerska historieskrivningen leddes av sju kungar. Den siste av dem, den etruskiske Tarquinius Superbus, avsattes år 509 f.Kr. då den romerska republiken grundades.

Republikens första tid präglades av motsättningar mellan bördsaristokratin (patricierna) och den stora befolkningsmajoriteten (plebejerna), något som gradvis löstes genom att även plebejer kunde väljas till ämbeten och ingå i senaten. De olika städerna och byarna i närområdet låg ofta i fejd med varandra, och under 300-talet erövrade Rom allt större delar av den Apenninska halvön. De besegrade gjordes till medborgare eller allierade med skyldighet att bidra med soldater till Roms växande krigsmakt.

År 264 f.Kr. kontrollerade Rom hela det italienska fastlandet söder om Poslätten. Den största militära utmaningen under denna tid kom från staden Karthago i Nordafrika. Mellan åren 264-146 f.Kr. fördes de tre så kallade puniska krigen mellan dessa makter. Det sista kriget slutade med att Rom brände ned Karthago med marken och att romarna, som en symbolisk handling, plöjde upp marken och spred salt i jorden så inget skulle kunna växa där. De överlevande männen, kvinnorna och barnen togs tillfånga och gjordes till slavar.

År 83 f.Kr. utbröt ett inbördeskrig mellan de två generalerna Lucius Sulla och Gaius Marius. Sulla invaderade Rom och utropade sig själv till diktator, men avgick efter två år. År 60 f.Kr. bildade Julius Caesar, Pompejus och Marcus Licinius Crassus ett triumvirat som innebar att de tre delade på makten.

Stridigheter utbröt dock mellan de tre och Caesar kunde, efter att ha besegrat sina konkurrenter, styra riket som diktator från 47 f.Kr. till 44 f.Kr. då han mördades av sina rivaler. Han hade redan innan utsett sin syster Julias barnbarn Gaius Octavius till sin efterföljare på tronen.

THE BATTLE OF THE TEUTOBURG FOREST 9 A.D.
(KALKRIESE TODAY)

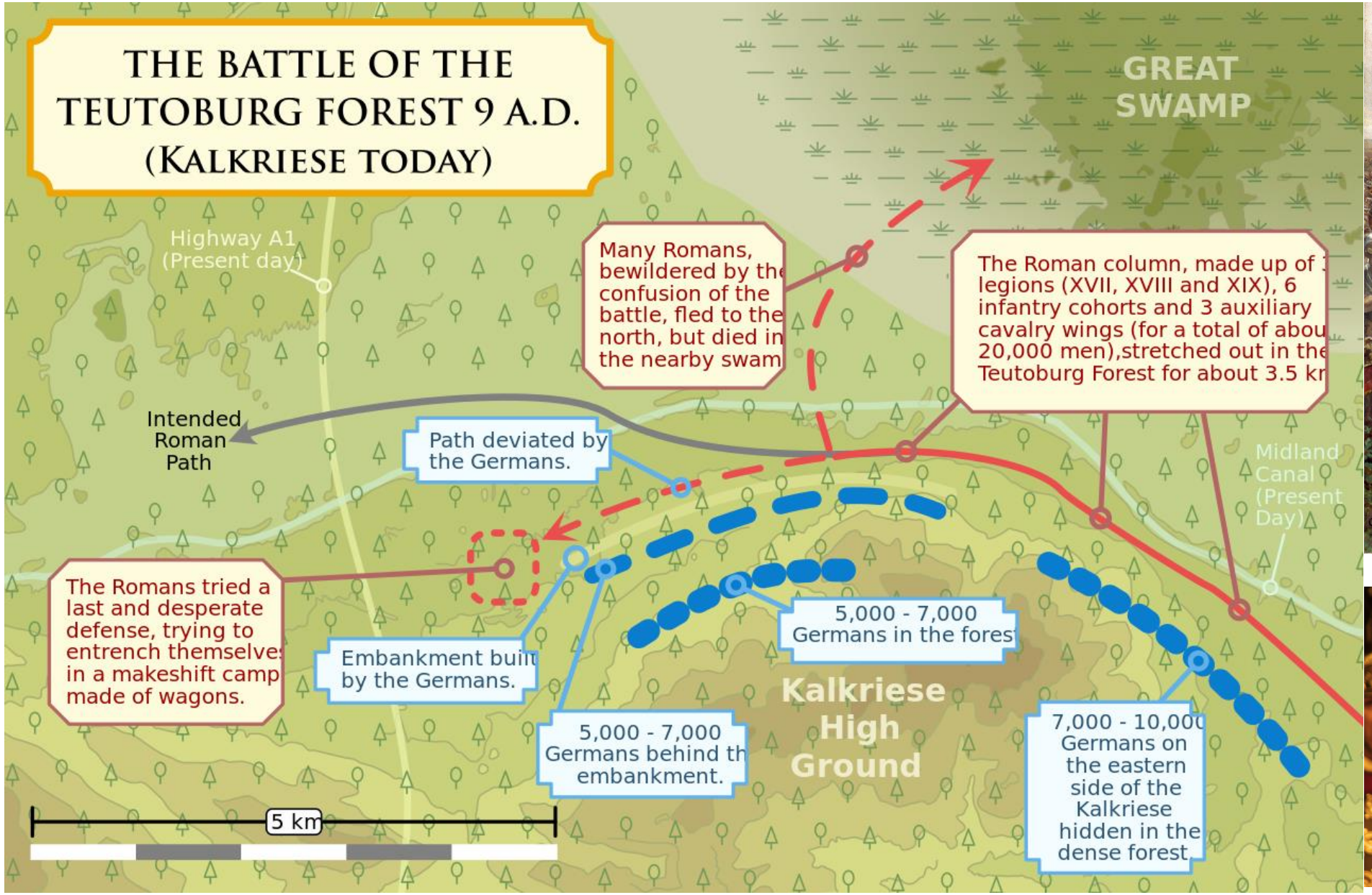

Minnesmärke från 1800-talet

Minnesmärket Hermannsdenkmal över slaget byggdes mellan 1838 och 1875 på berget Teutberg sydväst om staden Detmold vid den södra delen av Teutoburgerskogen i det dåvarande furstendömet Lippe (numera delstaten Nordrhein-Westfalen).

Germanska rådets möte. Relief på Marcus Aurelius-kolonnen i Rom Bokskanning av Wolpertinger - Licens: tillhörande upphovsrätt för offentlig egendom har löpt ut. Alternativ bild

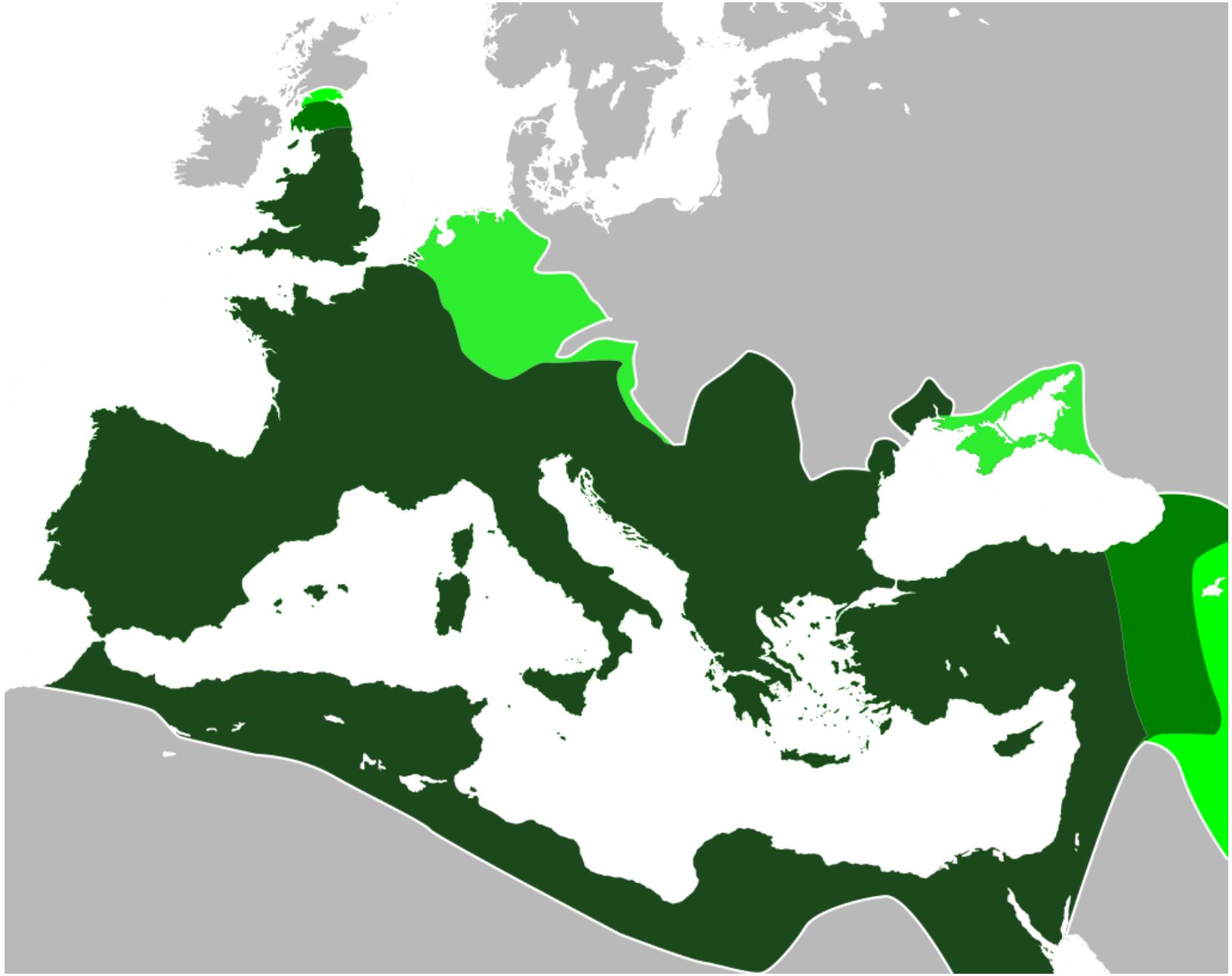

Levnadssätt och karaktär Germaner

När germanerna utbredde sig över det som senare skulle kallas Germanien var största delen av detta land en fullständig vildmark av urskog och träsk. Enbart i de södra och västra delarna, som förut innehafts av keltiska stammar, påträffade germanerna odlade trakter. Själva stod de vid denna tid på övergången mellan nomadliv och bofasthet. Deras förnämsta rikedom utgjordes av boskapshjordar, och det jordbruk de idkade var enkelt.

Germansk tunika från 300-talet

Germania Magna runt år 116.

Romerska provinsen Germania Inferior år 117.

Germania Inferior ("Lågtyskland") var, från år 90, en romersk provins belägen väster om Rhen i det som är dagens nordvästligaste Tyskland, Belgien, södra och västra Nederländerna och Luxemburg. Städer i provinsen inkluderade Bona (Bonn), Castra Vetera och Colonia Ulpia Traiana (båda nära Xanten), Ulpia Noviomagus Batavorum (Nijmegen), Trajectum ad Rhenum (Utrecht), och Colonia Agrippinensis (Köln), Germania Inferiors huvudstad. Provinsen låg norr om Germania Superior som tillsammans med den utgjorde Germania. Inferior i namnet syftar till att den låg nedströms.

Slaget vid Teutoburgerskogen, beskrivet som Varusslaget (Clades Variana) av romerska historiker, utkämpades år 9 e.Kr. vid dagens Kalkriese, utanför Osnabrück. Tidigare har man dock trott att slaget har ägt rum i Teutoburgerskogen, några mil söder om Kalkriese, vilket givit slaget sitt namn. Slaget inträffade då en allians av germanska stammar under ledning av Arminius överföll och tillintetgjorde tre romerska legioner under ledning av Publius Quinctilius Varus. Händelsen var bortglömd under århundraden och återupptäcktes i början av 1500-talet, då Tacitus skrifter hade hittats i ett par kloster. Den exakta platsen för slaget, vid byn Kalkriese nära Bramsche, blev känd först 1987 genom fynd av en brittisk amatörarkeolog som funnit en silverskatt. Under ledning av Dr Wolfgang Schlüter gjordes sedan noggranna undersökningar som kunde slå fast att man funnit platsen för slaget.

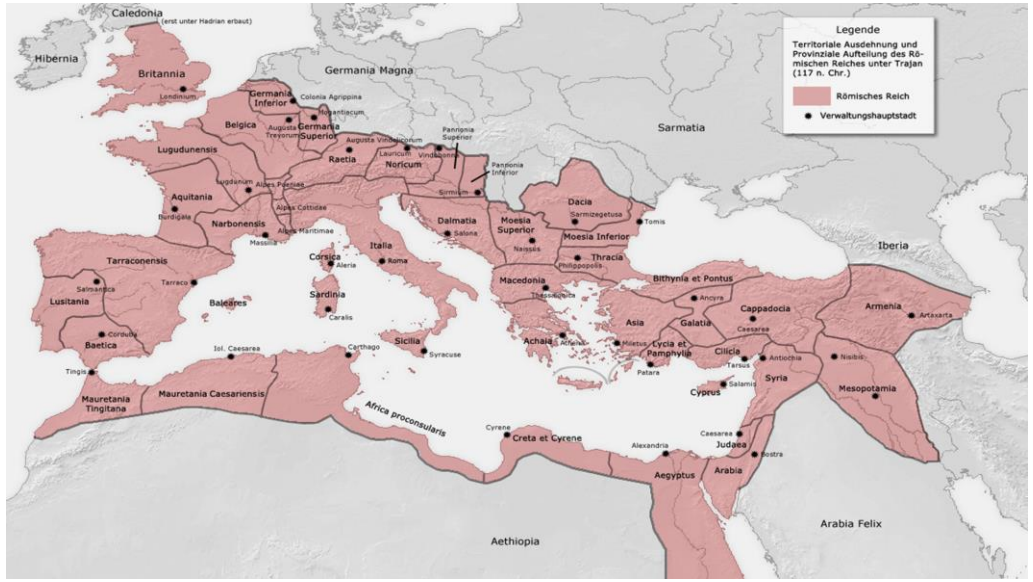

Bakgrund

Från 12 f.Kr., då Nero Claudius Drusus tågat österut över Rhen ända fram till Elbe, hade romarna en viss kontroll över områdena öster om Rhen. Romarriket och germanerna låg inte i öppet krig med varandra, men det fanns stammar som motsatte sig romarna. År 9 e.Kr. tågade Quinctilius Varus västerut i riktning mot vinterkvarter i Vetera Castra med de romerska 17:e, 18:e och 19:e legionerna (efter detta nederlag användes aldrig mera legionsnumren 17, 18 och 19), samt ytterligare sex kohorter (totalt 36 stycken), cirka 20 000 man. Varus beslöt sig för att ta en genväg och ledde sina män genom ett svårgenomträngligt område av träskmarker och täta skogsdungar.

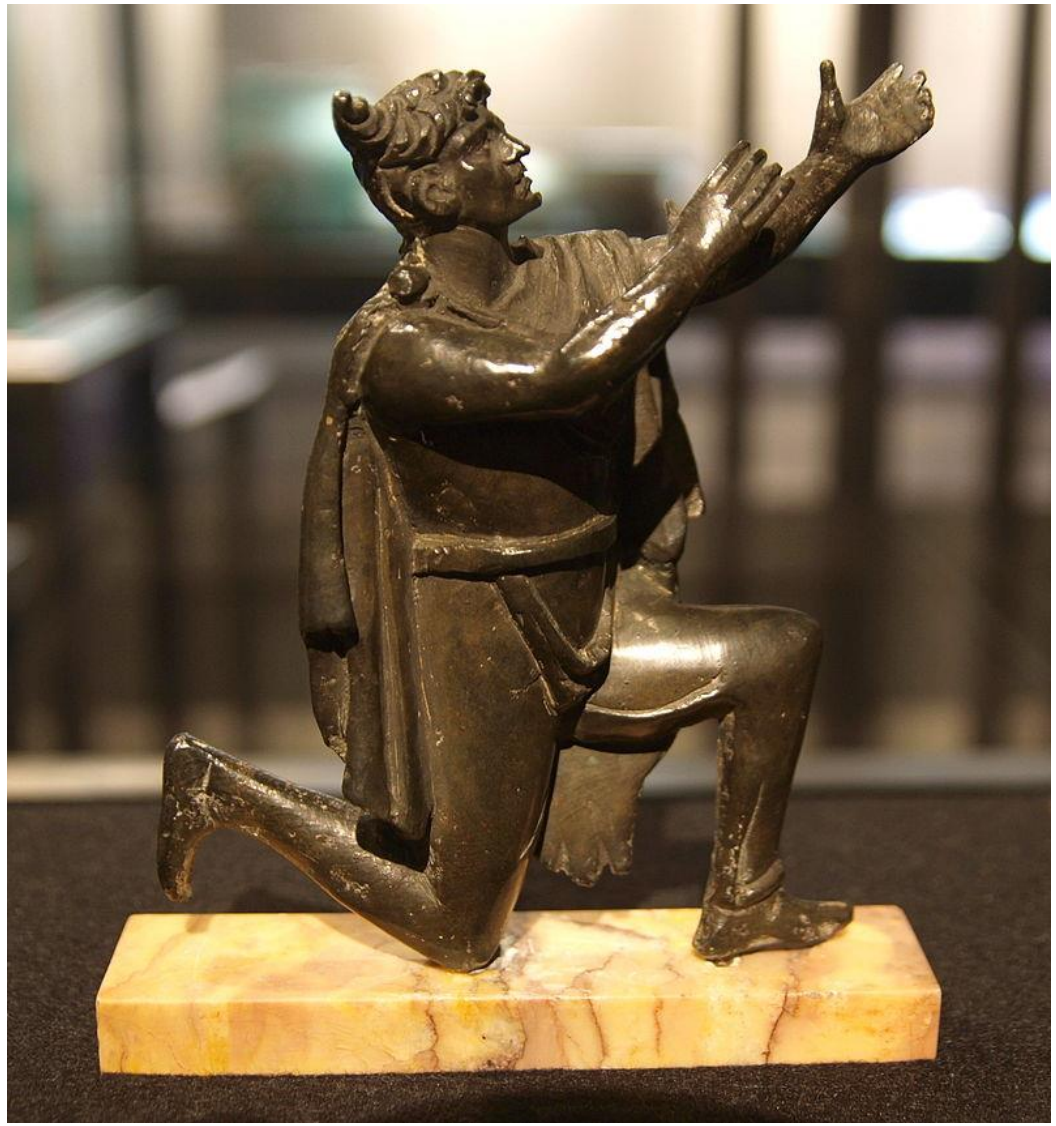

Slaget

Den till synes trogne legionären Arminius (senare av Martin Luther ändrat till Hermann) hade planerat ett bakhåll och lyckats samla nästan 20 000 germanska krigare vid sin sida. De planerade sin fälla väl. Längs en väg som gick genom en skog nedanför åsen Kalkrieser Berg (Schmittenhöhe) hade man grävt upp en vall på den norra, högre sidan om vägen. Bakom vallen gömde sig 5 000 germaner, i skogen ytterligare 5 000 och längre västerut 7 000 för att anfalla romarna över vägen bakifrån. Vidare var 1 000 germaner stationerade österut längs vägen för att förhindra romarna att fly den vägen om anfallet inte blev lika paralyserande som man väntat sig (vilket det sedan blev).

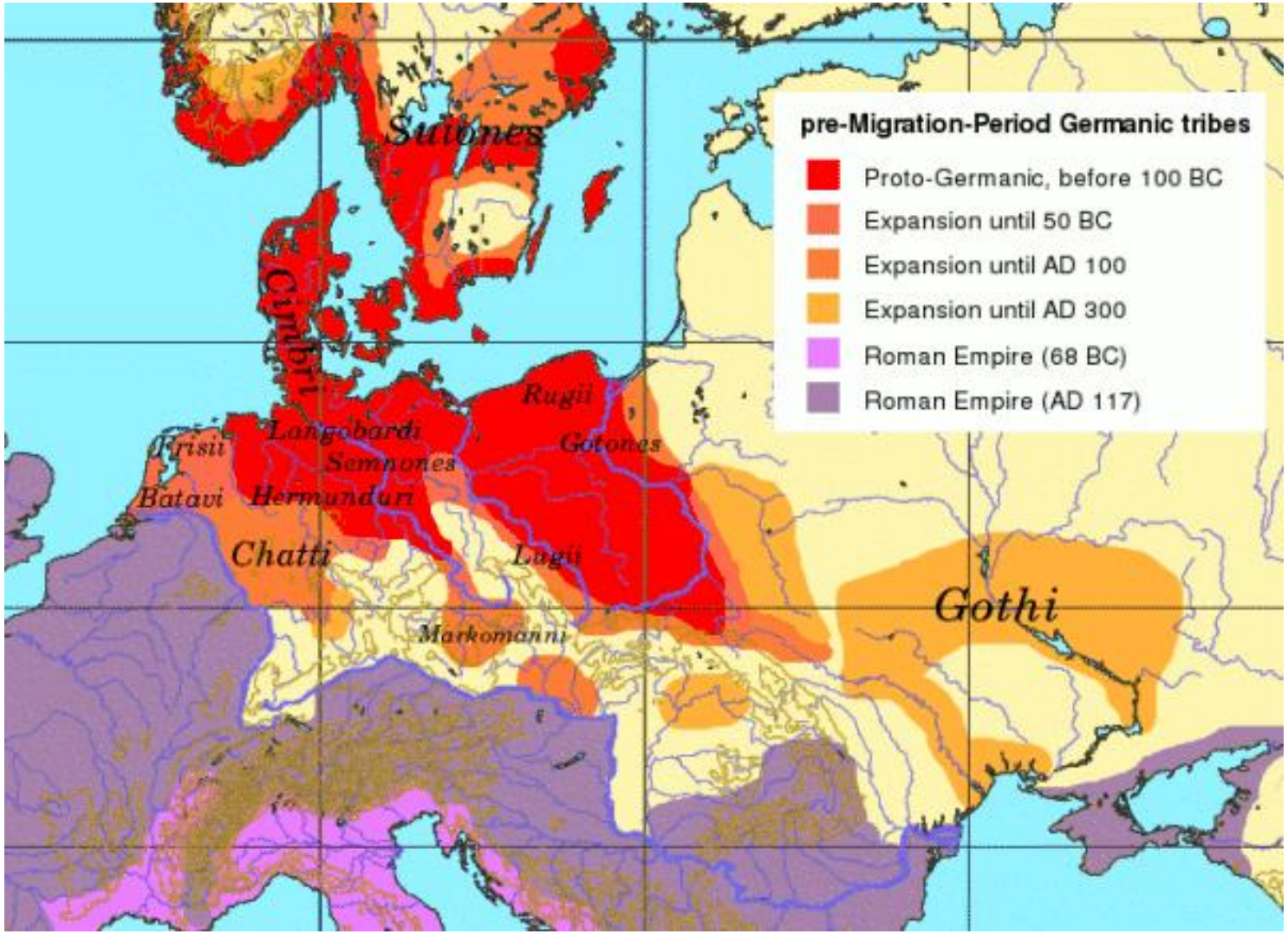

Planen fungerade mycket väl. Legionärerna var uppställda i marschformation och bildade en tre kilometer lång, i sidorna mycket sårbar kolonn. Humöret var nedsatt på grund av leran och slasket, som även möjligen hindrade användningen av vapnen. Germanerna hade grävt bort en alternativ väg ut ur skogen, så när romarna väl befann sig nedanför berget var det flera kilometer till närmaste flyktväg. När germanerna anföll romarna i sidan blev dessa fullständigt överrumplade och tusentals stupade. När sedan de germanska förstärkningarna kom bakifrån och ut genom skogen, förlorade Varus kontrollen, varför han tillsammans med ett stort antal officerare begick självmord. Flera andra officerare togs tillfånga. Ett antal av dessa blev köpta fria men resten offrades enligt germanernas sed till deras gudar som tack för segern. De 36 kohorterna blev fullständigt utplånade, sånär som på ett tusental man som lyckades fly och rapportera om den fasansfulla nyheten: på några timmar hade Augustus förlorat en sjättedel av hela den romerska krigsmakten. Det blev, strategiskt sett, Roms nesligaste nederlag.

Romerska riket, romarriket, romerska civilisationen eller antikens Rom var en kulturell och politisk enhet som utgick från staden Rom och så småningom kom att dominera hela medelhavsområdet och stora delar av Europa. Antiken är namnet på perioden c:a 800 f.kr - 500 e.Kr. inom den grekiska och romerska historien. Den romerska kulturen anses vara en av dem som spelat störst roll i världshistorien.

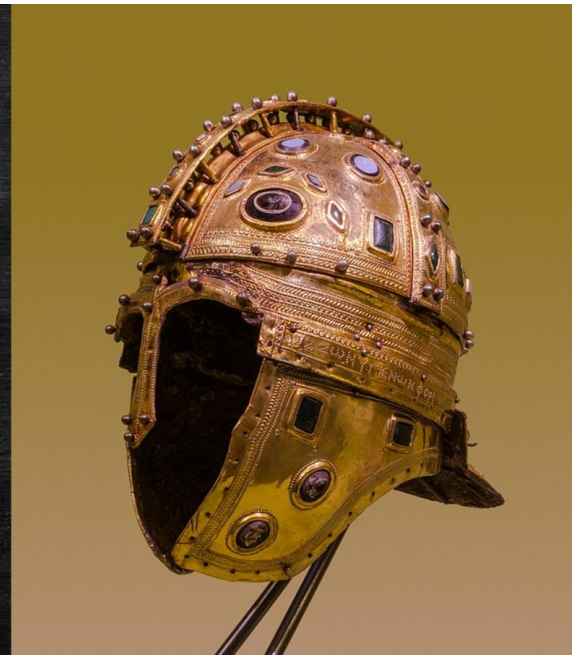

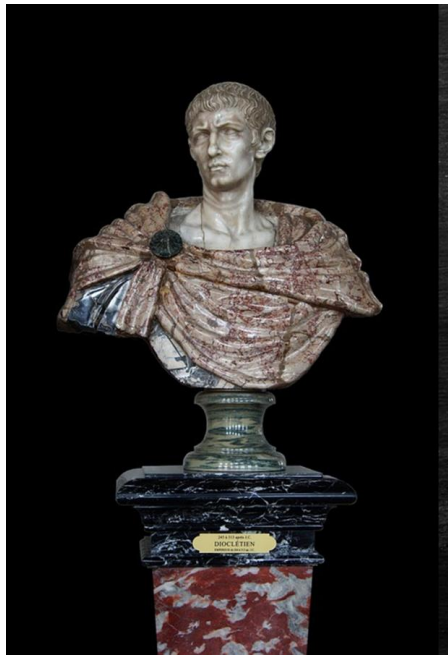

Under sin första tid var Rom en kungastyrd stadsstat som vi idag inte vet så mycket om men som enligt den gängse romerska historieskrivningen leddes av sju kungar. Den siste av dem, den etruskiske Tarquinius Superbus, avsattes år 509 f.Kr. då den romerska republiken grundades.

Följder

Den direkta följden blev att Romarriket förlorade merparten av dagens Tyskland, området mellan Rhen och Elbe, då man drog sig tillbaka västerut för att aldrig komma tillbaka. Rom hade förlorat sitt överläge med vilket de lagt under sig merparten av Germanien. Aldrig skulle Rom återfå det överläget, aldrig skulle Romarriket vara så starkt som det var timmarna före slaget, inte ens vid kejsar Trajanus död 108 år senare. En viss tröst var att snabba styrkeframkallningar i Gallien samt en viss germansk passivitet efter slaget avvärjde alla hot som kunnat komma från att Gallien var nästan helt oskyddat då Varus besegrats.

På längre sikt hade slaget stor betydelse för Europas historia, då Rom aldrig lyckades införliva Germanien i den romerska provinsstrukturen.

Kejsar Augustus tog nederlaget mycket hårt och skyllde det på Varus. Det sägs att han i sina äldre dagar ibland helt utan förvarning kunde skrika ut: "Quinctilius Varus, ge mig tillbaka mina legioner"

Den romerska militärens högsta taktiska organisationsniv å utgjordes av legionen. Sammanlagt har över 50 olika legioner identifierats, men som mest förekom omkring 30 vid ett och samma tillfälle.

Invasionen av Drusus år 12–8 BC

Den romerska militärens högsta taktiska organisationsniv å utgjordes av legionen. Sammanlagt har över 50 olika legioner identifierats, men som mest förekom omkring 30 vid ett och samma tillfälle.

Invasionen av Tiberius och Lucius Domitius Ahenobarbus år c. 3 BC – AD 6

Den romerska militärens högsta taktiska organisationsniv å utgjordes av legionen. Sammanlagt har över 50 olika legioner identifierats, men som mest förekom omkring 30 vid ett och samma tillfälle.

Den romerska militärens högsta taktiska organisationsniv å utgjordes av legionen. Sammanlagt har över 50 olika legioner identifierats, men som mest förekom omkring 30 vid ett och samma tillfälle.

Den germanska koalitionen leddes av Arminius, från Cherusci-stammen. Arminius hade en stark position för att förstå romersk taktik och strategi: även om han föddes i Germanien, togs han som gisslan av romarna efter att Drusus besegrat stammen i strid år 8 f.Kr., när Arminius skulle ha varit omkring 10 år gammal. Han fick en aristokratisk utbildning i Rom, eftersom han var son till en adelsman, även om han var gisslan. När han blev myndig gick han med i ordo ryttaren (det romerska kavalleriet), vilket senare skulle leda till att han utnämndes till befälhavare för romerska hjälpsoldater. År 4 e.Kr. tjänstgjorde han i Pannonien (i nordvästra Balkan). Strax efter återvände han till sitt hemland i Germanien, fortfarande nominellt lojal mot Rom.

Historikern McNally antyder att två viktiga händelser formade Arminius syn på romarna: ett bakhåll år 11 f.Kr. ledd av Cherusci mot Drusus, och Drusus seger över Cherusci år 8 f.Kr. I bakhållet år 11 f.Kr. hade cheruskerna fångat Drusus armé i ogynnsam terräng, och romarna undkom endast med stor svårighet. Drusus seger år 8 f.Kr. skulle ha varit oförglömlig för Arminius, som hade blivit gisslan på grund av det. Från dessa händelser hävdar McNally att Arminius anade en viktig lärdom: "romarna kunde besegras, men bara i en situation där deras taktiska flexibilitet och disciplin inte kunde användas."

Storleken på Arminius styrkor är i bästa fall en gissningslek eftersom inga skriftliga uppgifter om de germanska folken finns kvar. Uppskattningarna varierar således mycket baserat på utgångsantagandena. Historikern Adrian Murdoch föreslår en styrka på 25 000. Historikern Peter Wells antyder att armén kan ha dragit sig från ett stort område, och ger en rad uppskattningar mellan 17 000 och 100 000, men antyder att 18 000 sannolikt var inblandade i slutskedet av striden när romarna styrdes. Historikern McNally finner fel med Wells demografiska beräkningsstil, och finner hans övre uppskattning på 100 000 vara mycket osannolikt. Historikern Hans Delbrück föreslog att varje inblandad stam förmodligen hade 6 000 till 8 000 stridande män, totalt i intervallet 20 000 till 30 000.

Delbrück noterar att dessa trupper inte bara var bönder, de var erfarna soldater i sin egen rätt, även om de inte var utrustade av staten som romarna. Men den germanska armén var generellt sett sämre utrustad än romarna. De flesta hade ingen rustning och skulle ha varit begränsade till en enkel sköld och ett jaktspjut eller yxa. Det fanns en gradering i utrustningens kvalitet beroende på rikedomen och statusen för jagaren. De kämpar som skulle ha haft kommandoroller eller varit en del av en chefsvakt skulle ha burit ett tungt spjut och ett antal spjut, tillsammans med olika andra sekundära vapen. Dessa fighters skulle också ha haft högkvalitativa sköldar. Ändå var pansar mycket sällsynt och skulle ha förvärvats som krigsbyte från besegrade romare, eller kanske från att ha tjänat som en romersk soldat.

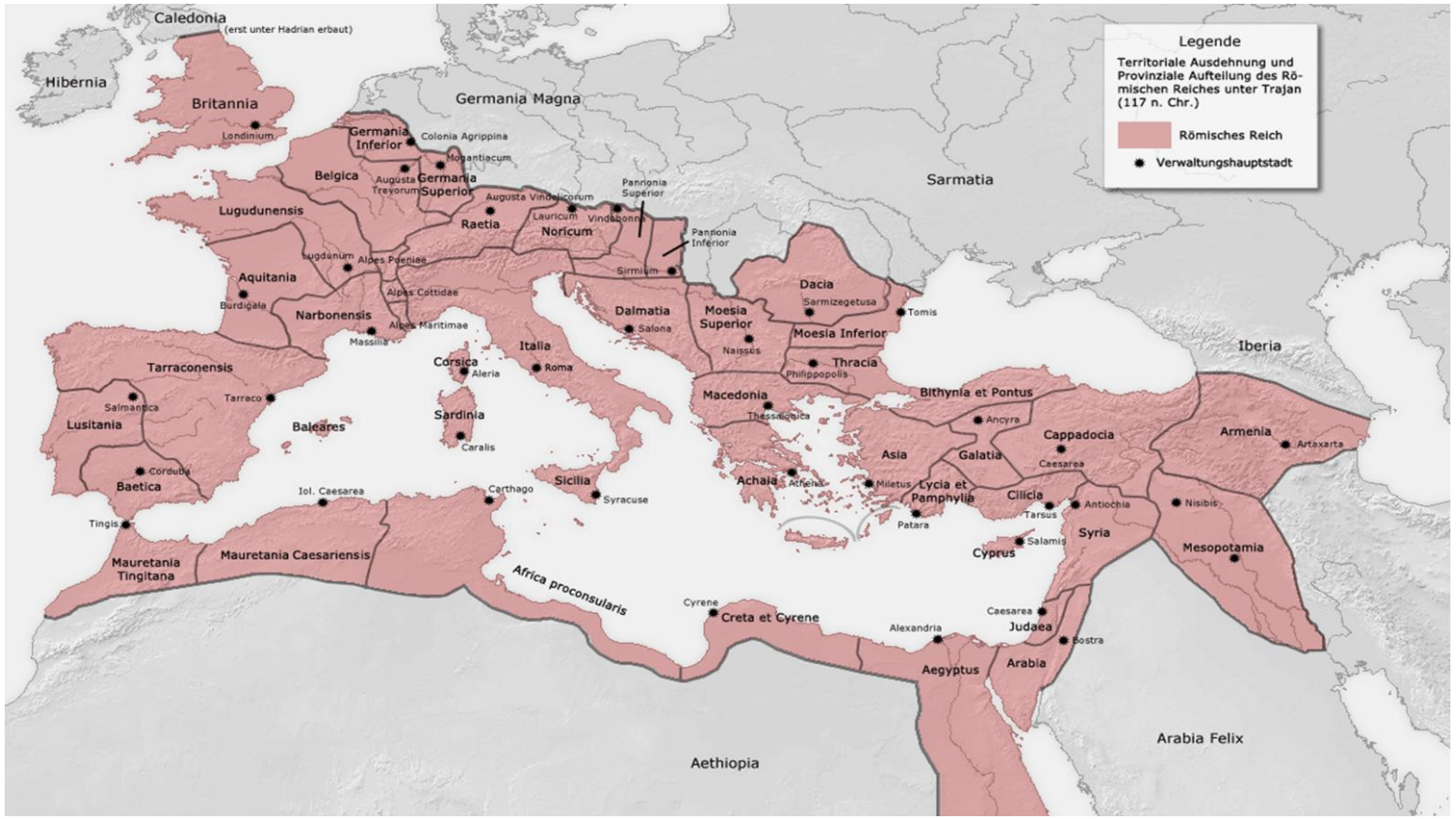

Den romerska militärens högsta taktiska organisationsnivå utgjordes av legionen. Sammanlagt har över 50 olika legioner identifierats, men som mest förekom omkring 30 vid ett och samma tillfälle.

En enkel kampanj

Forntida strider var begränsade av årstiderna och vädret. Vanligtvis började kampanjsäsongen i mars och slutade i oktober, då arméer skulle återvända till vinterläger. Under vintern 8 till 9 e.Kr. planerade Varus en enkel kampanj för det kommande året. De olika delarna av armén skulle mötas vid Vetera (dagens Xanten, Tyskland), korsa Rhen, marschera till Cherusci-territoriet medan de försörjde garnisoner på vägen, och sedan sätta upp ett sommarläger i nominellt pacificerade Cherusci-länder från vilket man kan basera sommaren operationer.

Men utan Varus vetskap hade han redan blivit förrådd. Idén att sätta upp ett sommarläger i Cheruscis länder var ett knep av Arminius, som fortfarande var Varus pålitliga förtrogna. Genom att vara i Arminius hemland kunde Cherusci noggrant observera romarna under sommaren, och romarna skulle behöva göra en längre vandring tillbaka till sitt vinterhögkvarter. Då, på den långa marschen tillbaka, kunde romarna hamna i bakhåll i terräng som var gynnsam för Arminius. Det är okänt och förmodligen okänt när Arminius bestämde sig för att vända sig mot Rom; kanske inträffade det under hans tid som gisslan, eller till och med så sent som hans tjänstgöring i Germanien under Varus. Oavsett vilket, bestämde han sig i början av 9 e.Kr. när han började lura Varus och rekrytera germanska hövdingar till sin sak. Det är tveksamt att Arminius föreställde sig att han skulle slå en total seger mot romarna, och därför var han tvungen att bygga en koalition av stammar tillsammans för att föra vad som kunde ha blivit ett utdraget krig.

Sommarverksamhet

Den romerska armén flyttade ut ur vinterläger någon gång i mars och följde Varus plan. Logistiska utmaningar drabbade armén, och säkerheten var slapp. Platsen för sommarlägret är okänd, men troligen nära eller vid det som nu är Minden, Tyskland. Historiska källor tyder på att Varus vidtog lite eller ingen militär aktion den sommaren, och istället fokuserade på att hålla hov och ta itu med de germanska stammarna i politisk och juridisk mening. Men historikern McNally tycker att redogörelserna på punkten är opålitliga, och noterar att den enda samtida krönikören som beskriver sommaren var Paterculus, och att Paterculus hade anledning att ogilla Varus. Andra konton i sin tur förlitade sig på Paterculus konto, och hade således Paterculus partiskhet. Sommaren var nog i alla fall typisk för trupperna, vars tid skulle ha gått åt till att borra eller ägna sig åt anläggningsprojekt som förstärkning av lokala vägar och befästningar.

Sommaren visade sig vara avgörande för Arminius, som tillsammans med sina medhjälpare var knuten till den romerska huvudarmén. Han bjöd på tid under den tidiga delen av sommaren, men klockan höll på att ta slut, och han behövde fortfarande orkestrera ett bakhåll. Så i juli beordrade han några av sina allierade att börja plundra romarna. Sedan rådde han Varus att dela av en avdelning av trupper för att bekämpa oroligheter. Varus gick med och splittrade därmed sina egna styrkor. Arminius ordnade vidare så att sina egna Cherusci-hjälpare kunde hitta romerska arbetsgrupper, närma sig dem som om ingenting var ovanligt och sedan förråda romarna medan de var mitt ibland dem. Historikern McNally tuktar Varus för att han inte förbättrade säkerheten eller på annat sätt insåg att en större plan var på gång.

Arminius noggrant upplagda planer klarade sig nästan upp när hans svärfar, Segestes, informerade Varus om Arminius förräderi. Men Varus trodde inte på denna rapport, kanske för att Segestes inte hade godkänt sin dotters äktenskap och därför bar ett agg mot Arminius.

Varus ödesdigra val

När sensommaren kom blev den eskalerande oron den främsta oro. Andra rådgivare till Varus meddelade att det inte fanns tillräckligt med tid kvar av säsongen för att få ner oroligheterna och även ta sig tillbaka till vinterlägret. Det skulle ha omintetgjort Arminius planer, eftersom romarna inte bara skulle lämna innan de germanska trupperna kunde samlas, utan romarna skulle också dra sig tillbaka längs samma välbevakade väg som de hade kommit in på. I en desperat chansning föreslog Arminius att istället för att gå tillbaka på arméns väg kunde de uppnå båda målen om de gick på kampanj mot Angrivarii. Genom att gå genom Angrivarii territorium skulle vägen tillbaka bli kortare, och romarna skulle också kunna slå ner revolten. Den annars tråkiga sommaren kan ha ökat Varus vilja att engagera sig, och han valde att följa Arminius plan.

På morgonen den 7 september 9 e.Kr. mönstrade den romerska armén för att flytta ut. Mönstringen kombinerades med årets tredje avlöningsdag, vilket resulterade i att stora mängder mynt delades ut till armén. Den höga densiteten av mynt skulle, cirka två tusen år senare, fungera som en arkeologisk markör för stridsplatsen. Moralen hos trupperna stärktes av ord om att överkommandot godkände plundring på Angrivarii-kampanjen, med tanke på att armén skulle operera bortom försörjningslinjerna.

Den kvällen berättade Arminius för Varus att han skulle avbryta för att avsluta samlingen av Cheruscii-hjälpsoldaterna och att han skulle vara tillbaka med huvudarmén om två eller tre dagar. Det var herrarnas sista möte. Arminius lämnade efter sig ett litet antal Cheruscii, nominellt för att fungera som guider, men deras sanna syfte var att agera som spioner. Förlusten av Arminius minskade storleken på den romerska armén med en fjärdedel och inskränkte djupt dess scoutförmåga. Arminius red själv skyndsamt norrut för att samla trupperna från Angrivarii och Bructeri.

Slagen

På morgonen den 8 september slog den romerska armén ut läger och fortsatte att slingra sig genom områdets tjocka skog, vilket bromsade rörelsen och sträckte ut armén på allt större avstånd. Arminius behövde nu bara se till att romarna arbetade sig mot Kalkriese, där Angrivarii låg i bakhåll. För detta ändamål attackerade hans Bructerii-allierade den romerska armén längs dess längd sent på morgonen.

Marschlinjen var nu utsträckt farligt lång – mellan 15 och 20 kilometer (9,3 och 12,4 mi). Det var i detta tillstånd när det blev attackerat av germanska krigare beväpnade med svärd, stora lansar och smalbladiga korta spjut som kallas fremae. Angriparna omringade hela den romerska armén och regnade ner spjut över inkräktarna. Det var en kort skärmytsling, som syftade till att trötta ut de romerska trupperna och orsaka maximal skada på deras förnödenheter. Bructerii drog sig snabbt tillbaka och tog troligen Cheruscii-spionerna inbäddade i den romerska armén med sig.

Romarnas tur gick från ont till värre när ett skyfall började. Varus kunde inte avancera och beordrade armén att slå läger. Ett robust läger byggdes och Varus kallade till ett krigsråd. Olycksrapporter indikerade endast lätta förluster, men bagagetågen och scoutkavalleriet visade sig vara särskilt sårbara.

Romarna företog en nattmarsch för att fly, men marscherade in i en annan fälla som Arminius hade satt vid foten av Kalkriese Hill. Där begränsades en sandig, öppen remsa som romarna kunde marschera på av kullen, så att det fanns ett gap på bara cirka 100 meter (330 fot) mellan skogen och träskmarken vid kanten av den stora mossen.

Vägen blockerades ytterligare av en skyttegrav och mot skogen hade en jordmur byggts längs vägkanten, vilket gjorde det möjligt för den germanska alliansen att anfalla romarna från skydd. Romarna gjorde ett desperat försök att storma muren, men misslyckades, och den högst uppsatta officeren bredvid Varus, Legatus Numonius Vala, övergav trupperna genom att rida iväg med kavalleriet. Hans reträtt var dock förgäves, eftersom han blev omkörd av det germanska kavalleriet och dödades kort därefter, enligt Velleius Paterculus. De germanska krigarna stormade sedan fältet och slaktade de sönderfallande romerska styrkorna. Varus begick självmord, och Velleius rapporterar att en befälhavare, Praefectus Ceionius, kapitulerade och tog sedan sitt eget liv, medan hans kollega Praefectus Eggius dog och ledde sina dömda trupper.

Romerska offer har uppskattats till 15 000–20 000 döda, och många av officerarna sades ha tagit sitt eget liv genom att falla på sina svärd på det godkända sättet. Tacitus skrev att många officerare offrades av de germanska styrkorna som en del av deras inhemska religiösa ceremonier, tillagade i grytor och deras ben användes för ritualer. Andra löstes ut och några vanliga soldater verkar ha blivit förslavade.

Alla romerska berättelser betonar fullständigheten av det romerska nederlaget, och fynden vid Kalkriese av 6 000 stycken romersk utrustning, men bara ett enda föremål som är tydligt germanskt (del av en sporre), tyder på få germanska förluster. Segrarna skulle dock med största sannolikhet ha tagit bort kropparna av sina fallna och deras praxis att begrava sina krigares stridsutrustning med dem skulle ha bidragit till bristen på germanska reliker. Dessutom, så många som flera tusen germanska soldater deserterade milismän och bar romersk rustning, och skulle därför framstå som "romerska" i de arkeologiska utgrävningarna. Det är också känt att de germanska folken bar förgängligt organiskt material, såsom läder, och mindre metall än de romerska legionärerna.

Segern följdes av ett rent svep av alla romerska fort, garnisoner och städer (av vilka det fanns minst två) öster om Rhen; de två romerska legioner som fanns kvar i Germania, under befäl av Varus brorson Lucius Nonius Asprenas, försökte helt enkelt hålla Rhen. Ett fort, Aliso, troligen beläget i dagens Haltern am See, avvärjde den tyska alliansen i många veckor, kanske till och med några månader. Efter att situationen blivit ohållbar bröt garnisonen under Lucius Caedicius, åtföljd av överlevande från Teutoburgerskogen, genom beläggning och nådde Rhen. De hade stått emot länge för att Nonius Asprenas skulle ha organiserat det romerska försvaret på Rhen med två legioner och Tiberius för att ha anlänt med en ny armé, och tillsammans hindrat Arminius från att korsa Rhen och invadera Gallien.

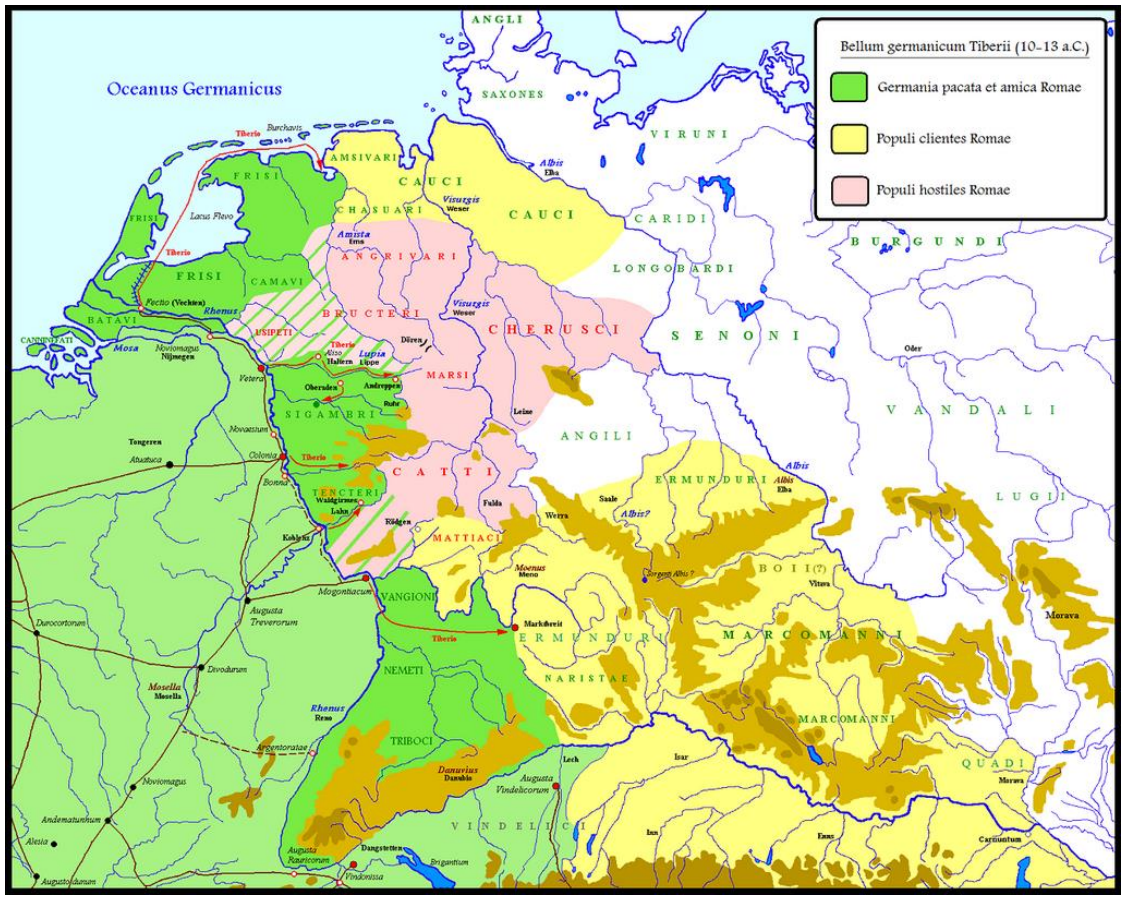

Politisk situation i Germanien efter slaget vid Teutoburgerskogen. I rosa den anti-romerska germanska koalitionen ledd av Arminius. I mörkgrönt, territorier som fortfarande innehas direkt av romarna, i gult anger den romerska lydriken/områden

Efterspel

Efter att ha hört om nederlaget blev kejsar Augustus, enligt den romerske historikern Suetonius i De tolv kejsarna, så skakad att han stod och stötte sitt huvud mot väggarna i sitt palats och ropade upprepade gånger:

QUINTILI VARE, LEGIONES RED! (QUINTILIUS VARUS, GE MIG TILLBAKA MINA LEGIONER!)

Legionnumren XVII, XVIII och XIX användes inte igen av romarna. Detta var i motsats till andra legioner som återupprättades efter att ha lidit nederlag.

Slaget avslutade abrupt perioden av triumferande romersk expansion som följde på slutet av inbördeskrigen fyrtio år tidigare. Augustus styvson Tiberius tog effektiv kontroll och förberedde krigets fortsättning. Legio II Augusta, XX Valeria Victrix och XIII Gemina skickades till Rhen för att ersätta de förlorade legionerna.

Arminius skickade Varus avhuggna huvud till Maroboduus, kung av Marcomannerna, den andra mäktigaste germanska härskaren, med erbjudandet om en anti-romersk allians. Maroboduus avböjde, skickade huvudet till Rom för begravning och förblev neutral under hela det efterföljande kriget. Först därefter bröt ett kort, ofullständigt krig ut mellan de två germanska ledarna

Germanicus kampanj mot den germanska koalitionen

Även om chocken vid slakten var enorm, började romarna omedelbart en långsam, systematisk process för att förbereda sig för återerövringen av landet. År 14 e.Kr., strax efter Augustus död och tillträdet av hans arvtagare och styvson Tiberius, genomfördes en massiv räd av den nye kejsarens brorson Germanicus. Han attackerade Marsi med överraskningsmomentet. Bructeri, Tubanti och Usipeti väcktes av attacken och överföll Germanicus på vägen till hans vinterkvarter, men besegrades med stora förluster.

Nästa år präglades av två stora fälttåg och flera mindre strider med en stor armé som uppskattades till 55 000–70 000 man, uppbackad av sjöstyrkor. Våren 15 e.Kr. invaderade Legatus Caecina Severus Marsi en andra gång med omkring 25 000–30 000 man, vilket orsakade stor förödelse. Under tiden hade Germanicus trupper byggt ett fort på berget Taunus varifrån han marscherade med omkring 30 000–35 000 man mot Chatti. Många av männen flydde över en flod och skingrade sig i skogarna. Germanicus marscherade därefter mot Mattium ("caput gentis", huvudstad) och brände ner den till grunden

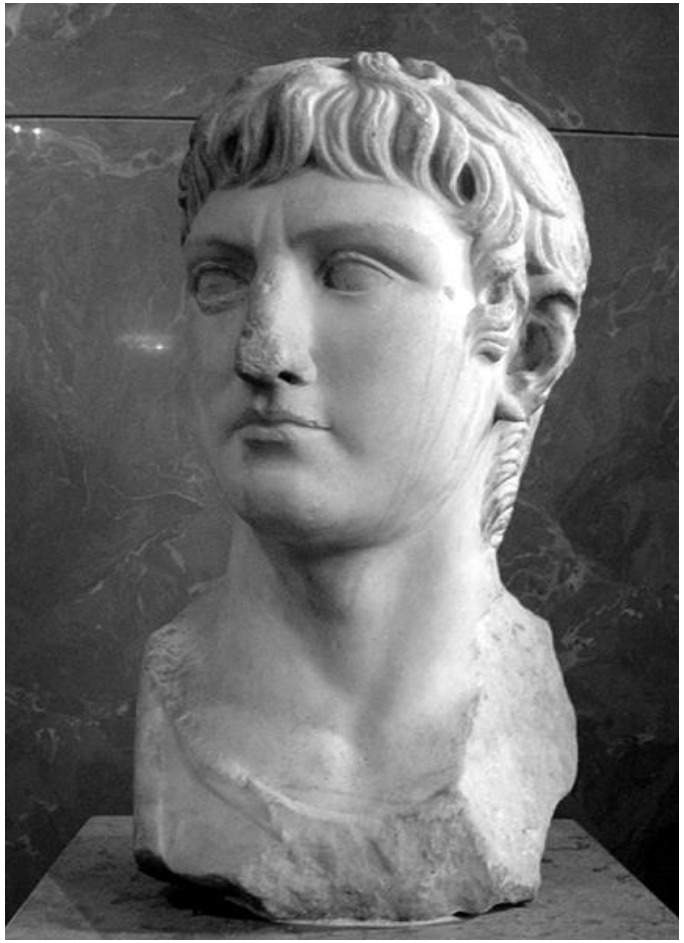

Efter de inledande framgångarna

Efter inledande framgångsrika skärmytslingar sommaren 15 e.Kr., inklusive tillfångatagandet av Arminius hustru Thusnelda, besökte armén platsen för det första slaget. Enligt Tacitus hittade de högar av blekta ben och avhuggna dödskallar spikade på träd, som de begravde, "...ser alla som släktingar och av deras eget blod...". På en plats som Tacitus kallar pontes longi ("långa gångvägar"), i sumpiga lågland någonstans nära Ems, attackerade Arminius trupper romarna. Arminius fångade till en början Germanicus kavalleri i en fälla och orsakade mindre förluster, men det romerska infanteriet förstärkte färden och kontrollerade dem. Striderna varade i två dagar, och ingendera sidan nådde en avgörande seger. Germanicus styrkor drog sig tillbaka och återvände till Rhen.

Under Germanicus marscherade romarna en annan armé, tillsammans med allierade germanska hjälpsoldater, in i Germanien år 16 e.Kr. Han tvingade en korsning av Weser nära det moderna Minden och led förluster till en germansk skärmytslingsstyrka och tvingade Arminius armé att stå i öppen strid vid Idistaviso i slaget vid Weserfloden. Germanicus legioner tillfogade de germanska arméerna enorma offer. En sista strid utkämpades vid Angrivarian-muren väster om moderna Hannover, vilket upprepade mönstret med höga germanska dödsfall, vilket tvingade dem att fly bortom Elbe. Germanicus, efter att ha besegrat styrkorna mellan Rhen och Elbe, beordrade sedan Caius Silius att marschera mot Chatti med en blandad styrka på tre tusen kavalleri och trettio tusen infanterier och lägga öde över deras territorium, medan Germanicus, med en större armé, invaderade Marsi för tredje gången och ödelade deras land utan att stöta på något motstånd.

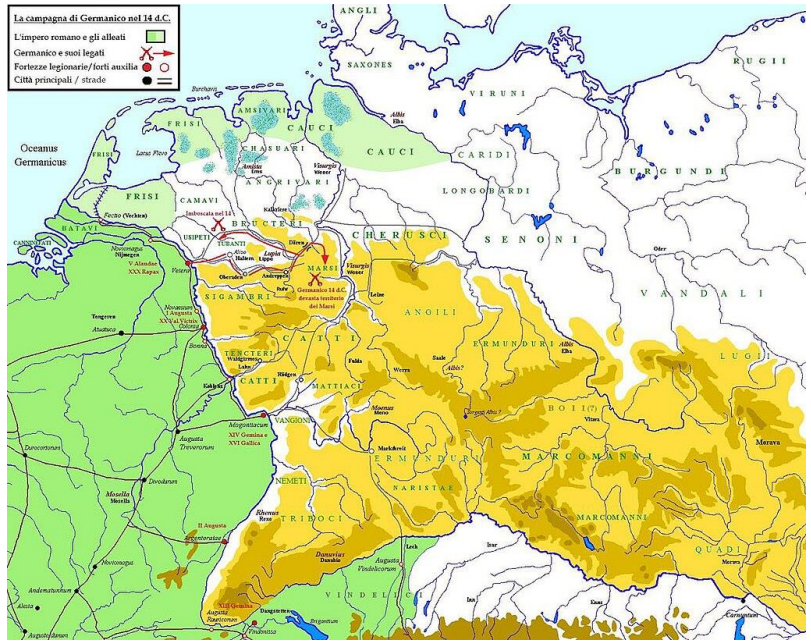

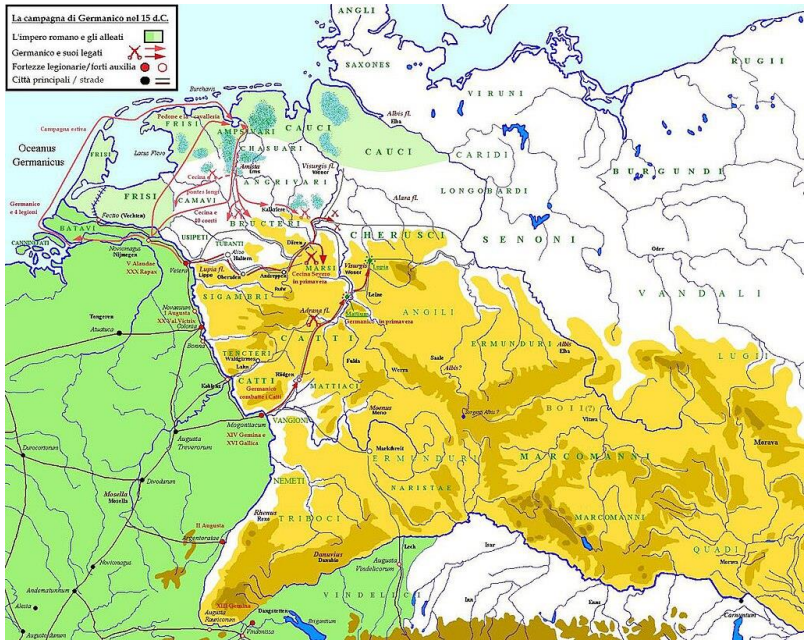

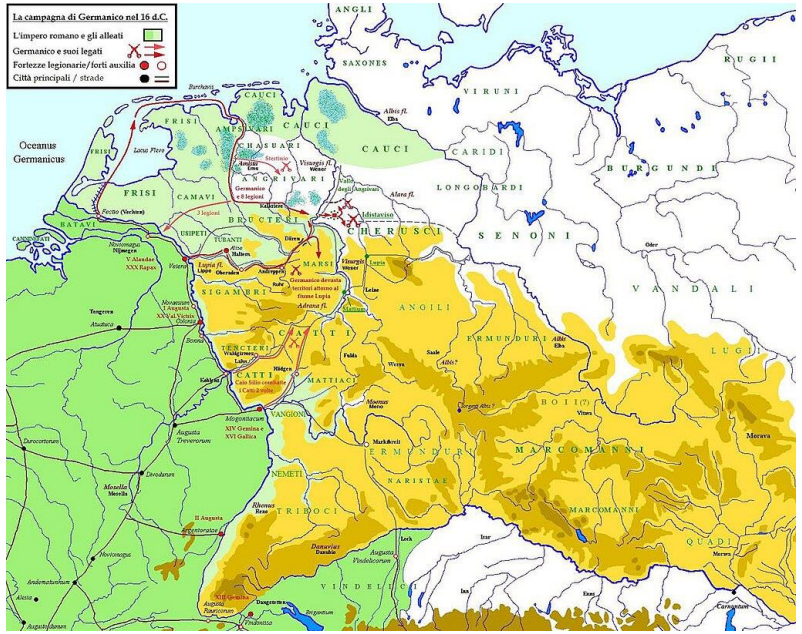

Militära aktioner 14 AD **15 AD** **16 AD**

Med sina huvudmål nådda och vintern närmade sig, beordrade Germanicus sin armé tillbaka till sina vinterläger, med flottan som ådrog sig en del skada från en storm i Nordsjön. Efteråt resulterade ytterligare några räder över Rhen i återhämtningen av två av de tre legionernas örnar som förlorades år 9 e.Kr.: en Legion Eagle återfanns från Marsi 14 e.Kr.; Legion XIX Eagle återvanns från Bructeri år 15 AD av trupper under Lucius Stertinius. Tiberius beordrade de romerska styrkorna att stanna och dra sig tillbaka över Rhen. Germanicus återkallades till Rom och informerades av Tiberius om att han skulle få en triumf och omplaceras till ett nytt kommando. Germanicus kampanj hade vidtagits för att hämnas Teutoburg-slakten och även delvis som reaktion på indikationer på uppsåt bland hans trupper. Arminius, som hade ansetts vara ett mycket verkligt hot mot stabiliteten av Rom, var nu besegrad. När hans germanska koalition väl hade brutits och hedern hämnades, var den enorma kostnaden och risken för att hålla den romerska armén i drift bortom Rhen inte värt någon sannolik fördel att vinna.

Mynt som visar Germanicus som håller en Aquila

Romerskt mynt som visar Aquilae på displayen i Temple of Mars the Avenger i Rom

Germanicus Julius Caesar (24 maj 15 f.Kr. – 10 oktober e.Kr. 19) var en forntida romersk general och politiker mest känd för sina kampanjer i Germanien.

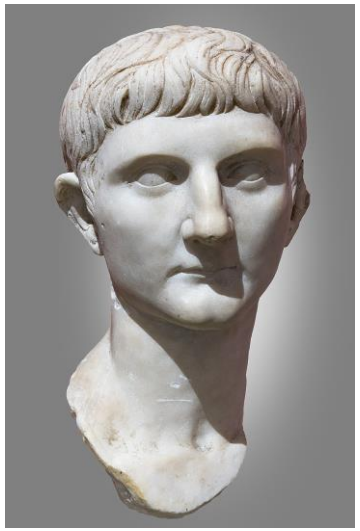

Senare kampanjer

Den tredje legionära standarden återfanns år 41 e.Kr. av Publius Gabinius från Chauci under tiden av Claudius, bror till Germanicus. Möjligen placerades de återvunna akvilorna i Mars Ultors tempel ("Hämnaren Mars"), vars ruiner står idag i Augustus Forum vid Via dei Fori Imperiali i Rom.

Det sista kapitlet återberättades av historikern Tacitus. Omkring 50 e.Kr. invaderade grupper av Chatti romerskt territorium i Germania Superior, möjligen ett område i Hessen öster om Rhen som romarna fortfarande verkar ha haft, och började plundra. Den romerske befälhavaren, Publius Pomponius Secundus, och en legionärstyrka med stöd av romerskt kavalleri rekryterade hjälpsoldater från Vangiones och Nemetes. De attackerade Chatti från båda sidor och besegrade dem och fann och befriade med glädje romerska fångar, inklusive några från Varus legioner som hade suttit fängslade i 40 år.

Arminius skulle fortsätta att kämpa mot romarna, men konflikten förblev ett dödläge. Han förgiftades av sina medtyskarna år 21 e.Kr., möjligen av sin egen familj, som fruktade hans ökande envälde

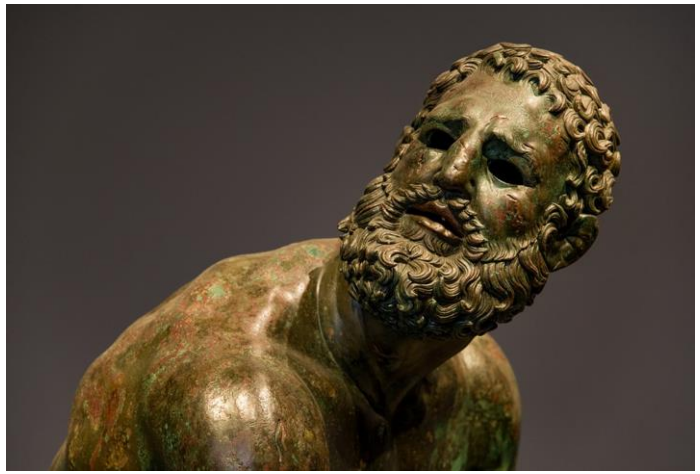

Den romerska militärens högsta taktiska organisationsnivå utgjordes av legionen. Sammanlagt har över 50 olika legioner identifierats, men som mest förekom omkring 30 vid ett och samma tillfälle.

Augustus

Den första kejsaren som började bygga befästningar längs gränsen var Augustus, kort efter det förödande romerska nederlaget i slaget vid Teutoburgerskogen år 9 e.Kr. Ursprungligen fanns det många limesväggar, som sedan förbands för att bilda de övre germanska limerna längs Rhen och Rhaetian Limes längs Donau. Senare förenades dessa två väggar för att bilda en gemensam gränslinje.

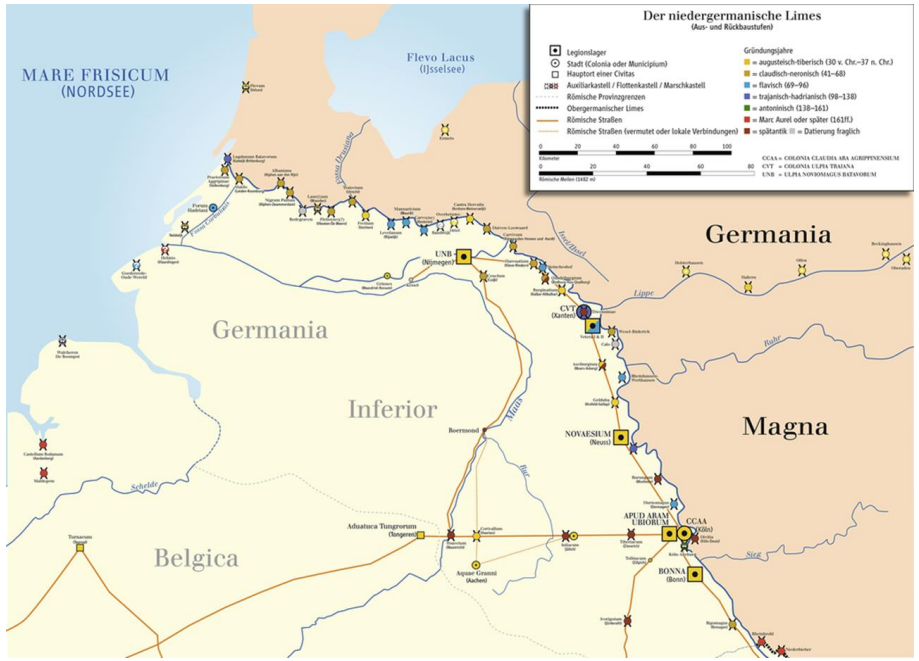

Romerska gränsvärn har blivit mycket mer kända genom systematiska utgrävningar finansierade av Tyskland och genom annan forskning kopplad till dem. År 2005 skrevs resterna av den övre germanska och rätiska limen in på listan över UNESCO:s världsarv som Romarrikets gränser. År 2021 skrevs de nedre germanska limerna separat in på världsarvslistan. Saalburg är en rekonstruerad befästning och museum för Limes nära Frankfurt.

Karta som visar den romerska provinsen Germania med Limes Germanicus

Romerska Limes och moderna gränser.

Romerska gränsvärn har blivit mycket mer kända genom systematiska utgrävningar finansierade av Tyskland och genom annan forskning kopplad till dem. År 2005 skrevs resterna av den övre germanska och rätiska limen in på listan över UNESCO:s världsarv som Romarrikets gränser. År 2021 skrevs de nedre germanska limerna separat in på världsarvslistan. Saalburg är en rekonstruerad befästning och museum för Limes nära Frankfurt.

Karta som visar den romerska provinsen Germania med Limes Germanicus

Saalburg, en rekonstruktion av ett romerskt fort

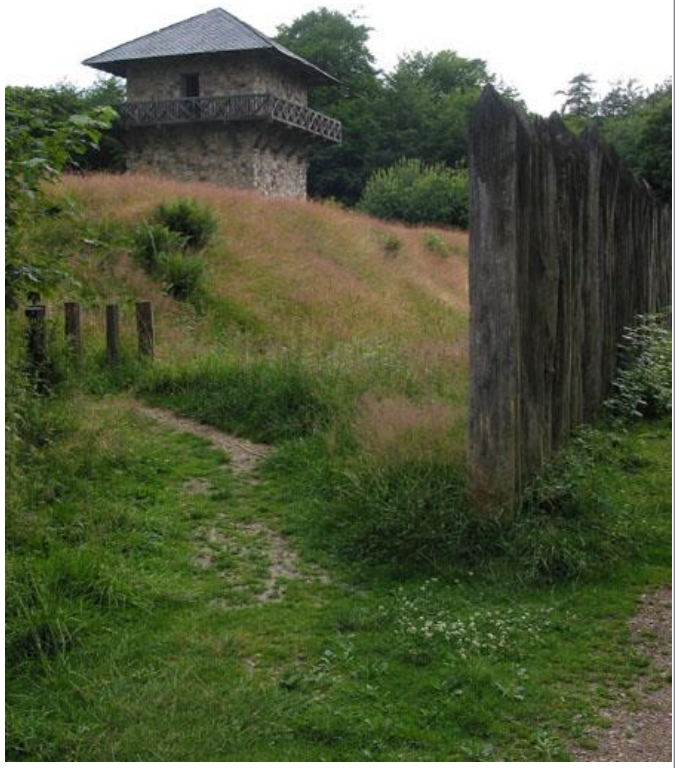

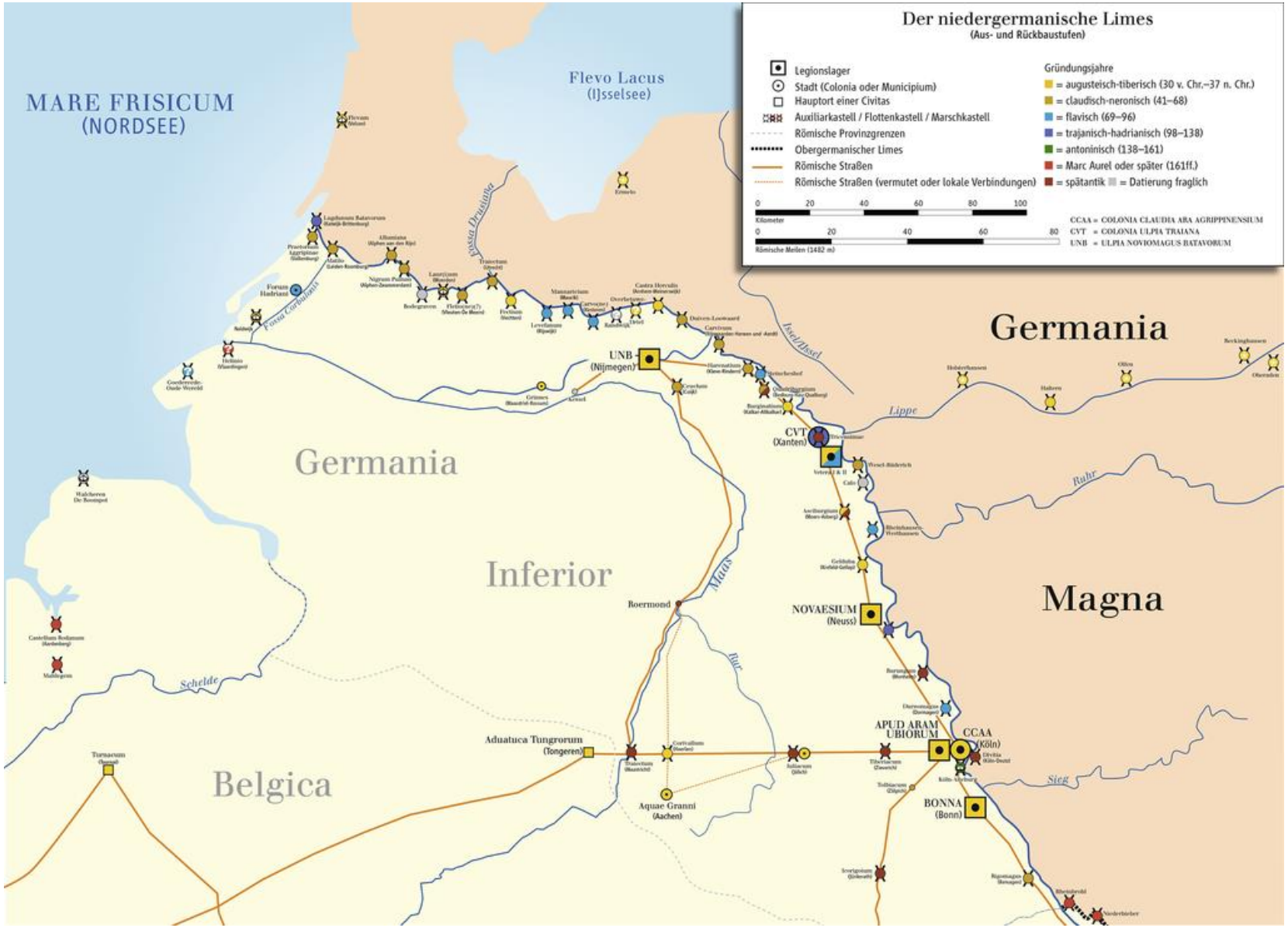

Karta över Limes The Lower (Northern) Germanic Limes,

Castellum Nigrum Pullum (Zwammerdam), konstnärsintryck Stevie Xinas

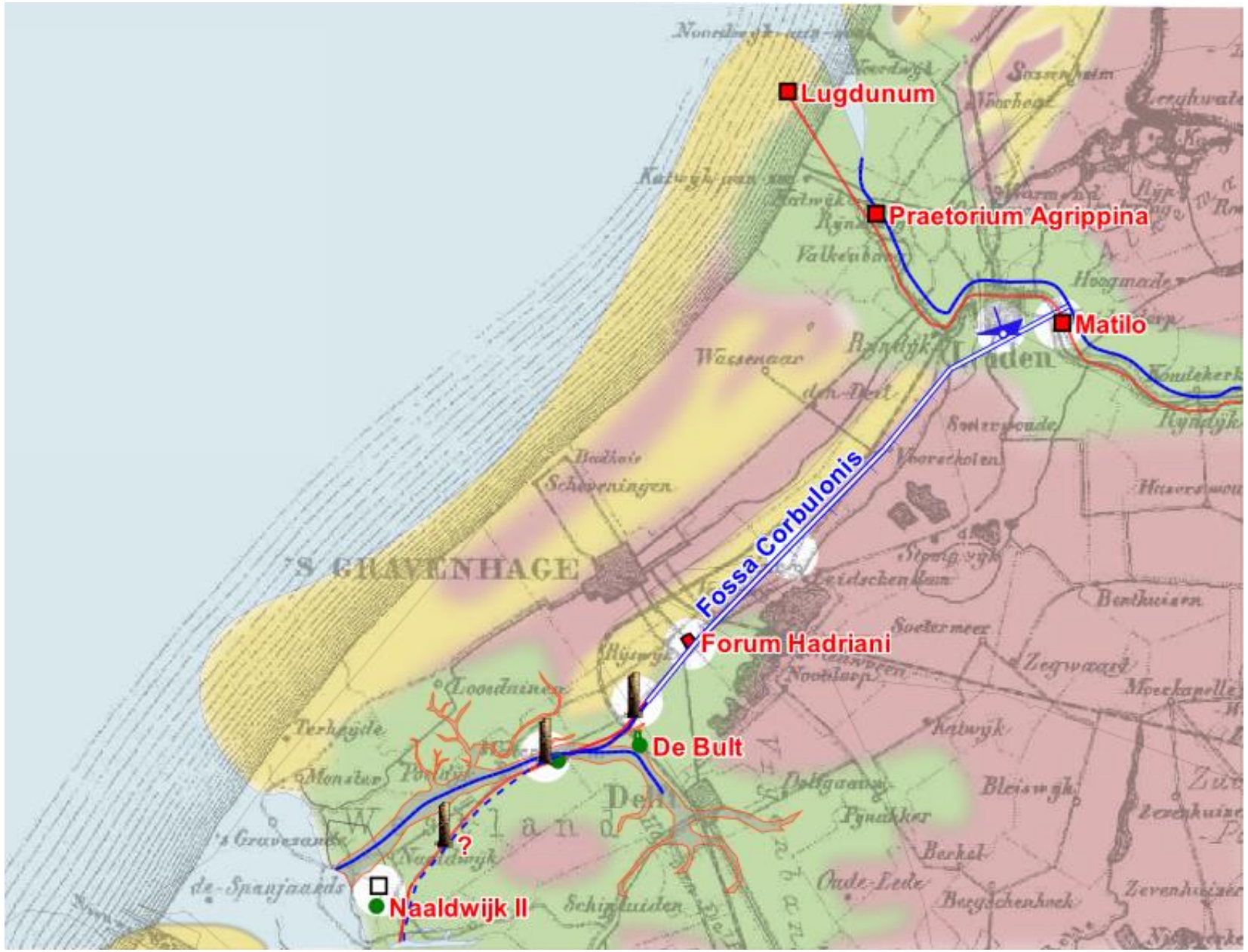

Karta över Leiden idag ovanpå den gamla kustsituationen under romartiden, som visar Lugdunum, Praetorium Agrippinae och Matilo längs Oude Rijn och Forum Hadriani och Corbulo-kanalen.

Schleuderbleie (Slingprojektiler) som hittades av major Tony Clunn sommaren 1988, utlöste nya utgrävningar

Den romerska ceremoniella ansiktsmasken som hittades vid Kalkriese

Efter Roms fall

Idén om "germanerna" som ett folk var länge bortglömd; när kontrasten mot de romerska medborgarna suddades ut och de olika germanska folken grundade egna riken försvann behovet av ett samlingsbegrepp. De olika folken skaffade sig egna ursprungsmyter, och det var först med återupptäckten av Tacitus Germania 1455 som idén om att de olika folken hade ett gemensamt ursprung började spridas.